

Spis treści

Wstęp	9
ROZDZIAŁ 1. Istota i zakres geoturystyki	12
1.1. Czym jest geoturystyka?	12
1.2. Geoturystyka w podziałach turystyki	14
1.3. Odbiorcy i autorzy oferty geoturystycznej	15
1.4. Geoturystyka a georóżnorodność, dziedzictwo Ziemi i geoochrona	16
ROZDZIAŁ 2. Dziedzictwo Ziemi jako przedmiot zainteresowań geoturystycznych	18
2.1. Skały i struktury tektoniczne	19
2.2. Minerale	27
2.3. Skamieniałości i inne formy zapisu dawnego życia	29
2.4. Wulkany i zjawiska geotermalne	32
2.5. Formy ukształtowania terenu	35
2.6. Jaskinie	39
2.7. Wodospady, źródła i inne obiekty hydrologiczne	41
2.8. Lodowce	43
2.9. Gleby	45
2.10. Dawne i współczesne obiekty górnicze	45
2.11. Kamienne zabytki architektury	47
2.12. Krajobrazy kulturowe	48
2.13. Miejsca związane z historią nauk o Ziemi	51
2.14. Podsumowanie	51
ROZDZIAŁ 3. Obiekty geoturystyczne	53
3.1. Zasoby i walory geoturystyczne	53
3.2. Obiekty geoturystyczne	54
3.2.1. Geostanowiska	55
3.2.2. Szlaki tematyczne	58
3.2.3. Muzea, ekspozycje i parki tematyczne	61
3.3. Dostępność obiektów i atrakcji geoturystycznych	66
ROZDZIAŁ 4. Formy ochrony obiektów dziedzictwa Ziemi w Polsce i na świecie	69
4.1. Działania na rzecz ochrony dziedzictwa Ziemi na ziemiach polskich – ujęcie historyczne	69
4.2. Obiekty dziedzictwa Ziemi w Ustawie o ochronie przyrody	71
4.3. Ochrona obiektów dziedzictwa Ziemi w innych państwach	78
4.4. Obiekty chronione a geoturystyka – podsumowanie	85

ROZDZIAŁ 5. Dziedzictwo Ziemi w ramach Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Przyrodniczego UNESCO	86
5.1. Światowe Dziedzictwo UNESCO i jego kategorie	86
5.2. Kryteria wpisu na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Przyrodniczego UNESCO	88
5.3. Klasyfikacja obiektów Światowego Dziedzictwa związanych z dziejami Ziemi	91
5.4. Znaczenie geoturystyczne – możliwości i wyzwania	99
ROZDZIAŁ 6. Geoparki	105
6.1. Geneza	105
6.2. Struktura organizacyjna sieci geoparków	106
6.3. Natura i zasady funkcjonowania geoparków	107
6.4. Europejska Sieć Geoparków	109
6.5. Światowa Sieć Geoparków – wybrane przykłady	114
6.5.1. Geopark Huang Shan	114
6.5.2. Geopark Kanawinka	115
6.5.3. Miejski geopark Hongkongu	116
6.6. Polskie geoparki krajowe	117
6.6.1. Łuk Mużakowa	117
6.6.2. Góra Świętej Anny	118
6.6.3. Karkonosze	119
6.6.4. Plany na przyszłość	119
ROZDZIAŁ 7. Produkt geoturystyczny	121
7.1. Pojęcia podstawowe	121
7.2. Ocena potencjału geoturystycznego	122
7.3. Tworzenie produktu geoturystycznego	129
7.3.1. Rodzaje produktów geoturystycznych	129
7.3.2. Wybór identyfikatora	131
7.3.3. Produkt sieciowy	134
7.3.4. Elementy uzupełniające i produkty komplementarne	134
7.3.5. Produkt geoturystyczny jako element dodatkowy	137
7.4. Udostępnianie i utrzymanie geostanowisk	137
7.4.1. Zagrożenia geostanowisk	137
7.4.2. Zasady dobrej praktyki w utrzymaniu geostanowisk	143
7.5. Formy i sposoby interpretacji	145
7.5.1. Formy przekazu informacji w geoturystyce	145
7.5.2. Sposób przekazu wiedzy	148
7.5.3. Zagrożenia	150
ROZDZIAŁ 8. Geoturystyka jako szansa rozwoju regionu	151
8.1. Wprowadzenie	151
8.2. Rozwój funkcji turystycznych Bałtowa po otwarciu JuraParku	152
8.3. Kopalnia złota w Złotym Stoku	154
8.4. Geopark Skamieniały Las na Lesbos	155
ROZDZIAŁ 9. Atrakcyjność geoturystyczna Polski	157
9.1. Przyczyny różnicowania dziedzictwa Ziemi na obszarze Polski	157
9.2. Atrakcje geoturystyczne Polski w układzie regionalnym	161
9.2.1. Sudety z przedgórzem	161
9.2.2. Tatry	164

9.2.3. Pieniny i Podhale	165
9.2.4. Beskidy i kotliny podkarpackie	166
9.2.5. Wyżyny południowopolskie	168
9.2.6. Równiny środkowej Polski	172
9.2.7. Pojezierza	172
9.2.8. Wybrzeże Bałtyku	174
9.3. Zabytki dawnego górnictwa	175
Zakończenie	181
Literatura	184
Indeks terminów	191
Indeks atrakcji	193
Indeks – parki narodowe i krajobrazowe	197